

בא חט"ז שיחה ב'

הרמב"ם מונה את שחיטת קרבן פסח ואכילת הפסח לשני מצות מפני שלאכילה יש זמן בפני עצמו, זאת אומרת תנאים מיוחדים, ומזה הוכחה שהיא מצוה בפני עצמה. (ע"ד שמצות אכילת פסח אינה נכללת במצות אכילת שאר קדשים כי לאכילת פסח תנאים מיוחדים).

הרמב"ם מונה את שחיטת קרבן פסח ואכילת הפסח לשני מצות. ומקשים על זה, והלא שחיטתו ואכילתו מעכבים זה את זה, דאי אפשר להימנות עליו אם אינו מספיק להאכיל לכולם. ואם כן, על פי כללי מנין המצוות הרי הם מצוה אחת.

ומתרץ ר' אברהם בן הרמב"ם, שמפני שאכילתו ושחיטתו הם בזמנים שונים לכן נמנים לב' מצות. אך צריך להבין הרי כמה מצוות הם בזמנים שונים ואעפ"כ הם מצוה א' (קריאת שמע, קטורת).

ויובן בהקדים, דלכאורה קשה מדוע אין אכילת הפסח נכלל במצות אכילת בשר קדשים (שכולל את כל הקדשים)? ויש לומר שהביאור מרומז בלשון הרמב"ם שהמצוה היא לאכול את הפסח "בתנאיו הנזכרים", שמזה שהתורה מצוה על פרטי האכילה וכו' הרי זה הוכחה שזהו ענין בפני עצמו משאר אכילת הקדשים, דהרי אין צורך לאכול את שאר הקדשים בתנאים אלו. ועד"ז הוא בנוגע לאכילה ושחיטה, ובסגנון ר' אברהם בן הרמב"ם, מפני שלאכילה יש זמן בפני עצמו, זאת אומרת תנאים מיוחדים, הרי זה הוכחה שהיא מצוה בפני עצמו.

והנה גם בפסח שני מונה הרמב"ם את השחיטה והאכילה לב' מצות. ולכאורה מדוע אין אכילת פסח שני נכללת במצות אכילת פסח ראשון?

והביאור בזה: אכילת פסח שני הוא ב"זמן" בפ"ע, דאכילת פסח ראשון הוא בזמן שמייוחד גם בלא האכילה, שזהו הזמן דיציאת מצרים, משא"כ אכילת פסח שני הוא בזמן שלולא הפסח אינו זמן מיוחד. ועפ"ז יובן מדוע פסח שני אינו טעון הלל באכילתו, כי ההלל בזמן אכילת פסח ראשון הוא מפני ש"השיר יהי' לכם כליל) התקדש החג", שזהו החג דזמן יציאת מצרים.

והביאור בפנימיות הענינים: הטעם שישנם הרבה פרטים באכילת הפסח הוא מפני שפסח הוא ענין כללי בחיי בני ישראל - היציאה מעבדי פרעה לעבדי ה'. (ולכן דוקא בנוגע לפסח אמרו בני ישראל "למה ניגרע").

והנה, שחיטת הפסח הו"ע המסירות נפש דשחיטת הע"ז של מצרים, ואכילת הפסח הו"ע שהמסירות נפש נעשה דם ובשר כבשרו. ולכן האכילה היא מצוה בפ"ע כי היא ענין כללי.

ולכן ניתנה האפשרות להשלים בפסח שני, כי כנ"ל הפסח הו"ע כללי. אך לא ניתן האפשרות (וממילא החיוב) להשלים את אמירת ההלל בעת האכילה, כי כנ"ל אין זה נוגע לאכילה אלא מצד התקדש החג, וא"כ אינו ענין כללי הקשור עם הפסח. משא"כ ההלל שאומרים בשעת ההקרבה, קשורה עם עשיית הפסח ולכן קוראים אותה גם בהקרבת פסח שני.

***